

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE ODDZIAŁ W RADZYNIU PODLASKIM

AFISZ OKUPACYJNY

Rok 1942 w Białej Podlaskiej

(katalog wystawy)

Radzyń Podlaski 2009

AFISZ OKUPACYJNY

Rok 1942 w Białej Podlaskiej

(katalog wystawy)

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE ODDZIAŁ W KATOWICACH PRASOWY

AFISZ OKUPACYJNY

Rok 1942 w Białej Podlaskiej

(katalog wystawy)

Radym Podlaski 2009

Prolog

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE ODDZIAŁ W RADZYNIU PODLASKIM

AFISZ OKUPACYJNY

Rok 1942 w Białej Podlaskiej

(katalog wystawy)

Radzyń Podlaski 2009

Publikacja sfinansowana
przez Radzyńskie Stowarzyszenie
Inicjatyw Lokalnych

IV F 21

123249

930.253:94(438).082+084/086:002.1-028.22:316.729/43

IV F.3: XIV B: IC, XV C: IC

Redakcja
DARIUSZ MAGIER

Skład, łamanie, grafika
PRZEMYSŁAW KRUPSKI

Wydawca
ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE ODDZIAŁ W RADZYNIU PODLASKIM

© RADZYŃSKIE STOWARZYSZENIE INICJATYW LOKALNYCH

ISBN 978-83-919810-2-3

Druk
„AWA-DRUK”, RADZYŃ PODLASKI, UL. DĄBROWSKIEGO 4A, TEL. (083) 352 25 91

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE ODDZIAŁ W RADZYNIU PODLASKIM
Rok 1942 w Białej Podlaskiej
(Katalog rezerwy)
Radzyń Podlaski 2008

Prolog

Rodzajem materiału archiwalnego, który potrafi doskonale wprowadzić w okupacyjne realia, oddać atmosferę ówczesnej rzeczywistości, a przy okazji wnieść wiele nowych informacji do naszej wiedzy o funkcjonowaniu aparatu administracyjnego na podbitych przez III Rzeszę terenach, są afisze, plakaty, obwieszczenia i druki ulotne. Z jednej strony umożliwiały one przekazanie aktualnych informacji, zarządzeń, wyroków, z drugiej stanowiły rodzaj wizualnej propagandy. W zasobie Archiwum Państwowego w Lublinie Oddział w Radzynie Podlaskim wśród akt kancelarii Zarządu Miasta Biała Podlaska (zespół archiwalny nr 38/20/0: Akta miasta Biała Podlaska) zachował się zbiór kilkuset dokumentów tego rodzaju, rozwieszanych na słupach ogłoszeniowych w Białej Podlaskiej przez pracowników magistratu w latach 1939-1944 (sygn. 304, 353-356).

939999654
W wyniku przegranej kampanii 1939 r. oraz rozpoczętej okupacji organy administracji państwa polskiego uległy likwidacji. Generalne Gubernatorstwo - specyficzny twór quasi-państwowy z własnym systemem prawnym pod zwierzchnictwem Rzeszy Niemieckiej, podzielony został na dystrykty, na których czele stali gubernatorowie podlegli generalnemu gubernatorowi. Gubernatorowi dystryktu podlegał urząd szefa dystryktu, dowódca SS i policji. Dystrykty dzieliły się na powiaty, którymi kierowali starostowie. Gubernatorem dystryktu lubelskiego

mianowano Friedricha Schmidta, a następnie stanowisko to pełnili dr Ernst Zörner i dr Richard Wandler.

Władzę administracyjną w powiecie sprawował starosta powiatowy (Kreis-hauptmann), a funkcje te - jak wszystkie stanowiska kierownicze w administracji - piastowali Niemcy. Starosta posiadał pełnię władzy na powierzonym terenie, w szczególności do jego kompetencji należały sprawy związane z ruchem ludności, sanitarne, budowlane, wyżywieniowe, rozdział kontyngentów, egzekwowanie obowiązku pracy przymusowej oraz zapewnienie ogólnego bezpieczeństwa na terenie powiatu. Swoją władzę sprawował poprzez podległe mu urzędy: gospodarki, wyżywienia i gospodarki rolnej, szkolnego, spraw wewnętrznych i spraw policyjnych. W gestii starosty znajdował się aparat policji niemieckiej (porządkowej i żandarmerii), policji granatowej i pomocniczej.

Okupanci zlikwidowali polski samorząd terytorialny, pozostawili jednak jego organy wykonawcze, na których czele stali w miastach burmistrzowie, a w gminach wiejskich - wójtowie. Ich kompetencje były w praktyce ograniczone do wprowadzania w życie prawa Generalnego Gubernatorstwa i wykonywania zarządzeń niemieckiej administracji. Burmistrzowie i wójtowie byli funkcjonariuszami administracji GG, powoływani i odwoływani przez gubernatorów dystryktów. Podlegały im zarządy miejskie i gminne. Językiem urzędowym administracji był język niemiecki, choć

dopuszczony był również język polski.

Miasto Biała Podlaska leżało w północnej części dystryktu lubelskiego. Stanowiło stolicę powiatu bialskiego, na którego czele stali kolejno starostowie: Eberhard Godau, Herbert Kühl, Max Wäser i Fritz Saurmann. Magistratem przez okres okupacji niemieckiej zarządzał burmistrz, Polak - inż. Aleksander Walawski. Aparatem wykonawczym burmistrza był Zarząd Miejski. Do zadań burmistrza należało przede wszystkim: prowadzenie ewidencji meldunkowej ludności, sprawy kwaterunkowe, wydawanie kart żywnościowych, ściąganie podatków, utrzymanie porządku i czystości miasta, opieka społeczna. Były to bardzo ograniczone kompetencje, co sprawiało, że Zarząd Miejski w praktyce stanowił jedynie wykonawcę zarządzeń niemieckiej administracji wyższego szczebla. Starosta w każdej chwili miał prawo zmienić każde zarządzenie kierownika Zarządu Miasta.

Administracja okupowanym terytorium wymagała rozpowszechniania masowo stanowionego nowego prawa, a najprostszym w ówczesnych realiach sposobem na to było podawanie informacji w formie afiszów i plakatów. Zarządzenia przekazywane były przez administrację niemiecką (władze gubernialne, starostowie) do burmistrzów i wójtów, którzy mieli obowiązek rozplakatować je w odpowiedniej liczbie na swoim terenie. Słupy i tablice ogłoszeniowe z często aktualizowanymi informacjami stanowiły charakterystyczny dla

okupacyjnych realiów element. Wszechobecność plakatów na ulicach okupowanych miast i bogactwo ich różnorodności musiały sprawiać wrażenie wszechwładzy okupanta. Dotyczyły one każdego niemal elementu życia społecznego, co wymownie świadczy o totalitarnym charakterze hitlerowskiego państwa i o tym jak głęboko niemiecka administracja okupacyjna ingerowała w życie ludzi znajdujących się pod jej władzą. W aktach Zarządu Miejskiego znajdziemy obwieszczenia informujące o eksterminacji i terrorze na miejscowej ludności, pracy przymusowej, rewizjach mienia, kontyngentach, podatkach, ograniczeniach wolnego handlu i regulacjach cen produktów spożywczych, rejestracji ludności polskiej, żydowskiej, przywilejach ludności pochodzenia niemieckiego i ukraińskiego, ograniczeniu swobody poruszania się, walki z ruchem oporu, wojskowych przepisach dotyczących manewrów, zakazie zrywania niedojrzałych owoców, paszportyzacji i rejestracji zwierząt hodowlanych, przeglądu pojazdów, rekwizycji domowych sprzętów i metalu, zeznań podatkowych, utrzymania porządku i odśnieżania, zwalczania szkodników i ochrony roślin, oszczędzania energii elektrycznej, ale także ukazujące przejawy życia gospodarczego, oświatowego i kulturalnego, propagandę wojenną i antybolszewicką okupanta i wiele, wiele innych. Pełny wykaz okupacyjnych druków ulotnych znajdujących się w zespole archiwalnym Akta miasta Biała Podlaska podaje Wanda Więch-

Tchórzewska w pracy wymienionej w załączonej poniżej bibliografii.

Plakaty i afisze sygnowane przez burmistrza i starostę drukowane były najprawdopodobniej w miejscowej drukarni, na papierze barwy białej, beżowej, szarej, zielonej, pomarańczowej, niebieskiej, różowej i żółtej, w formatach różnej wielkości: od 18 x 25 cm do 50 x 60 cm. Wszystkie mają postać dwuszpaltową - lewa w języku niemieckim, prawa - polskim. Na odwrocie zachowanego egzemplarza zwykle znajduje się odrębna informacja sporządzona w kancelarii

Zarządu Miejskiego o liczbie egzemplarzy danego plakatu wywieszonych w mieście (zwykle od kilku do kilkunastu). Zarządzenia gubernatora lub szefa SS drukowano w Lublinie i rozsyłano w teren z poleceniem rozklejenia. Innego rodzaju dokumentację wywieszaną podczas okupacji stanowią, większe powierzchniowo, propagandowe gazety ściennie skierowane do ludności polskiej („Nowiny”) lub ukraińskiej („Нові Бичі”).

Spośród plakatów i afiszów przechowywanych w radzyńskim Archiwum Państwowym dokonano wyboru kilku-

dziesięciu, które odzwierciedlają funkcjonowanie aparatu administracji terenowej w warunkach okupacji oraz ukazują życie codzienne lokalnej społeczności. Specjalnie wybrano materiały, które obrazują życie miasta w obrębie jednego tylko roku 1942. Po pierwsze, afisze z tego okresu stanowią znakomitą większość zachowanego materiału źródłowego, zatem najlepiej oddadzą funkcjonowanie administracji na przestrzeni roku kalendarzowego, po drugie - z powodu oczywistej niemożności zaprezentowania całości zbioru organizatorzy zdecydowali się na ukaza-

nie w miarę szczegółowego wycinka całości: jednego roku z pięcioletniej niemal niemieckiej okupacji. Miasto Biała Podlaska stanowi zaś pewien przykład odzwierciedlający sytuację w innych miastach północnej Lubelszczyzny, dla których tak znakomite wizualnie źródło historyczne niestety się nie zachowało.

Dariusz Magier

Wybór bibliografii:

1. B. Sobolewska-Kierczuk, Administracja cywilna w Białej Podlaskiej w okresie okupacji hitlerowskiej, „Rocznik Białkopodlaski”, t. VI (1998).
2. D. Sikora, Okupacja hitlerowska w powiecie Biała Podlaska, „Rocznik Białkopodlaski”, t. VI (1998).
3. J. Kasperek, Wywóz na przymusowe roboty do Rzeszy z dystryktu lubelskiego w latach 1939-1944, Warszawa 1977.
4. J. Oziemkowski, Katownia Gestapo w Białej Podlaskiej, Biała Podlaska 1990.
5. S. Lewandowska, Ruch oporu na Podlasiu 1939-1944, Warszawa 1976.
6. W. Więch-Tchórzewska, Ogłoszenia władz okupacyjnych miasta i powiatu Biała Podlaska w latach II wojny światowej, „Rocznik Białkopodlaski”, t. II (1994).
7. Zbrodnie hitlerowskie w powiecie Biała Podlaska w latach 1939-1944, Międzyrzec Podlaski 1971.
8. Zbrodnie hitlerowskie w regionie białkopodlaskim 1939-1944, Lublin 1977.
9. Z. Mańkowski, Między Wisłą a Bugiem 1939-1944, Lublin 1982.
10. Z nieznannej przeszłości Białej i Podlasia, red. T. Wasilewski i T. Krawczak, Biała Podlaska 1990.

Odzjazd do Rzeszy

Przy pracy

Po pracy

WERBOWANIE ROBOTNIKÓW ROLNYCH w 1942.

Werbowanie sił roboczych do pracy rolnej w Rzeszy kontynuowane będzie również w roku bieżącym. Werbowani będą robotnicy rolni obojga płci, zgłaszający się dobrowolnie celem podjęcia pracy w Rzeszy.

Korzystne stosunki, panujące w rolnictwie niemieckim, znane są z licznych listów zatrudnionych w Rzeszy robotników rolnych oraz opowiadań urlopowanych. W związku z tym podaje się następujące szczegóły do wiadomości:

Robotnicy rolni z Generalnego Gubernatorstwa zostają zatrudnieni w Rzeszy na podstawie uregulowanego stosunku pracy, uwzględniającego **taryfowe wynagrodzenie**, bezpłatne i dobre wyżywienie oraz mieszkanie.

Placa jest w takiej wysokości ustalona, że po odliczeniu koniecznych drobnych wydatków pozostaje jeszcze pewna suma do miesięcznego przekazywania **rodzinnie w kraju**. Możnaść przekazywania zaoszczędzonych w Rzeszy pieniędzy do Generalnego Gubernatorstwa lub zabrania ich ze sobą po ukończeniu pracy jest zabezpieczona.

Na ogół werbowani będą w roku bieżącym do pracy w Rzeszy robotnicy i robotnice stanu wolnego oraz małżonkowie bezdzietni. W ograniczonym rozmiarze mogą również jechać do Niemiec całe **rodziny**, których dzieci nie uczęszczają już do szkoły powszechnej.

się rodzinom **specjalnych zeszłor.**

Koszty podróży do Rzeszy ponosi Urząd Pracy. Również i podróż urlopową odbywa się bezpłatnie dla robotników rolnych.

Jako odszkodowanie za zużycie przywiezionej ze sobą odzieży wypłaca się jadącym do Rzeszy robotnikom rolnym **zł. 50,-**.

Zgłoszenia do pracy rolnej w Niemczech należy jaknajwcześniej kierować do Urzędu Pracy lub jego ekspozytur. Także i wójtowie przyjmują zgłoszenia, celem dalszego przekazywania ich Urzędowi Pracy.

Najbliższa placówka werbunkowa Urzędu Pracy znajduje się w _____

Kierownik Urzędu Pracy.

Przyjeżdżający na urlop do Generalnego Gubernatorstwa

Der Gouverneur des Distrikts Lublin
im Generalgouvernement

Bekanntmachung!

HINGERICHTET

wurden am 4. März 1942 die durch Urteil des Sondergerichts in Lublin zum Tode verurteilten Juden und Jüdinnen:

Freida JABLONKA	aus Warschau,
Chaja LERCHE	aus Pawlow,
Krendel BERMAN	aus Lomasy,
Jender LOFER	aus Warschau,
Uszer DUNKIEL	aus Steszyca,
Moszek SZPARBER	aus Lukow,
Josek POJZMANN	aus Kaluszczyn,
Icek AJCHENHOLZ	aus Zolkiewka,
Frania NIEWIADOWICZ	aus Miedzyrzec,
Sala NIEWIADOWICZ	aus Miedzyrzec,
Majlech HONIGSFELD	aus Lublin.

Die Genannten hatten den ihnen zugewiesenen Wohnbezirk unbefugt verlassen (Verbrechen nach § 4 der 3. Verordnung über Aufenthaltsbeschränkungen im Generalgouvernement vom 15.X.1941) und durch dieses Verhalten die Todesstrafe erwirkt.

Lublin, den 17. März 1942.

Der Gouverneur
Abteilung Justiz.

Gubernator Dystryktu Lublin
w Generalnym Gubernatorstwie

Obwieszczenie!

Na mocy wyroku Sądu Nadzwyczajnego w Lublinie

STRACENI

zostali w dniu 4 marca 1942 r. następujący żydzi:

Freida JABLONKA	z Warszawy,
Chaja LERCHE	z Pawłowa,
Krendel BERMAN	z Lomasy,
Jender LOFER	z Warszawy,
Uszer DUNKIEL	z Stężycy,
Moszek SZPARBER	z Łukowa,
Josek POJZMANN	z Kałuszyna,
Icek AJCHENHOLZ	z Żółkiewki,
Frania NIEWIADOWICZ	z Miedzyrzecza,
Sala NIEWIADOWICZ	z Miedzyrzecza,
Majlech HONIGSFELD	z Lublina.

Wyżej wymienieni opuścili bezprawnie przydzielony im rejon mieszkaniowy (przestępstwo § 4 rozporządzenia o ograniczeniach miejsc przebywania w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 15.10.1941) i dlatego skazani zostali na karę śmierci.

Lublin, dnia 17 Marca 1942 r.

Gubernator
Wydział Prawny.

BEKANNTMACHUNG.

Auf Grund der Anordnung des Herrn Kreislandwirts vom 4. 3. 1942 Tgb. Nr. 1180/42 gibt die Stadtverwaltung den in Frage kommenden Personen bekannt, **dass die Kuhbesitzer im Gebiete der Stadt Biala Podlaska jährlich insgesamt 246.000 Liter Vollmilch an die Molkerei abzuliefern haben.**

Jeder Kuhbesitzer ist verpflichtet jährlich mindestens 600 Liter Milch von jeder Kuh zu liefern.

Die Vollmilch darf einen Fettgehalt unter 2,5% nicht enthalten. Mit niedrigerem Fettgehalt angelieferte Milch wird als gefälscht angesehen und der Ablieferer unterliegt der Bestrafung.

Die Überwachung der genauen Ablieferung des Milchkontingents untersteht den Milchorganisatoren (Milchkontrolleuren).

Als hochträchtige Kühe sind solche anzusehen, welche in den nächsten 2 Monaten kalben. Während dieser Zeit sind die Kuhbesitzer von der Milchablieferung befreit. Sie müssen daher der Stadtverwaltung — Abt. Finanzen — Zimmer 5 — eine Bescheinigung vorlegen, aus welcher hervorgeht, wann die Kühe gedeckt wurden.

Alle diejenigen, welche vorstehender Anordnung nicht genaue Folgen leisten werden, haben mit schweren Strafen zu rechnen.

Bürgermeister
gez. **Ing. A. Walawski.**

OGŁOSZENIE.

Na podstawie zarządzenia Pana Kreislandwirta z dn. 4 marca 1942 r. Tgb. Nr. 1180/42 Zarząd Miejski podaje do wiadomości osób zainteresowanych, **że właściciele krów m. Białej Podlaskiej powinni ogółem dostarczyć rocznie 246.000 litrów pełnowartościowego mleka do mleczarni.**

Każdy poszczególny właściciel krów powinien dostarczyć od 1 krowy conajmniej 600 litrów mleka rocznie.

Mleko pełne powinno zawierać nie niżej jak 2,5% tłuszczu. Dostarczone o niższym procencie tłuszczu mleko będzie uważane jako zafałszowane i dostawca zostanie ukarany.

Dozór co do dokładności dostawy kontyngentu mlecznego podlega organizatorom mleczarskim.

Za wysokocielne uważa się te krowy, które w najbliższych 2-ach miesiącach mają się wycielić. W okresie tym dostawcy będą zwalniani od dostawy mleka. Zaświadczenie więc pokrycia krów winne być składane w Zarządzie Miejskim — Wydział Finansowy — pokój Nr. 5.

Ci wszyscy, którzy nie będą dokładnie wypełniali powyższego zarządzenia poniosą surowe kary.

Burmistrz
(-) **Ing. A. Walawski.**

Bekanntmachung

Auf Grund des Schreibens der Kreishauptmannschaft Abt. Veterinärwesen vom 8.III.42 Nr. 4400/50 gibt die Stadtverwaltung allen Pferdebesitzern bekannt, dass am 20. März 1942 um 8 Uhr in Biala-Podlaska auf dem Neuen Marktplatz **die Vorführung** sämtliche Pferde, **welche das 1 Lebensjahr beendet haben und älteren** stattfindet, um die Pferde mit neuen Pferdepässen zu versehen.

Mit Bezug hierauf haben sämtliche Besitzer der **einjährigen und älteren Pferde** im Gebiet von Biala Podlaska ihre Pferde zur angegebenen Zeit dem erwählten Sammelplatze pünktlich zuzuführen.

Die alten Pferdepässe sind mitzubringen.

Bürgermeister
gez. **Ing. A. Walawski**

Ogłoszenie

Na podstawie pisma Starostwa, Abt. Veterinärwesen, Nr. 4400/50 z dnia 8.III.1942 r., Zarząd Miejski podaje niniejszym do wiadomości wszystkich właścicieli koni, że dnia 20 marca 1942 r. o godz. 8-mej odbędzie się na starej targowicy przy ul. Nowy Rynek **spęd** wszystkich **koni jednorocznych i starszych** w celu wydania nowych dowodów tożsamości dla koni.

W związku z tym wszystkie **konie** na terenie m. Białej-Podlaskiej, **począwszy od 1-go roku życia** winne być doprowadzone przez swych właścicieli na wymienione miejsce spędu, **punktualnie** w czasie wyżej wskazanym.

Każdy właściciel konia powinien posiadać w czasie przeglądu stary dowód tożsamości konia.

Burmistrz
(--) **Inż. A. Walawski**

Stadtverwaltung
Biała Podlaska

Biała Podlaska, den 19. 3. 1942.

Bekanntmachung

Auf Grund der Anordnung des Herrn Kreislandwirts vom 13. 3. 1942. Nr. I. Ly 1396/42 fordert die Stadtverwaltung sämtliche Landwirte im Stadtgebiete von Biała-Podlaska auf, die in ihrem Besitze befindlichen Spinnräder sofort an die Stadtverwaltung — Finanzabteilung, Zimmer Nr. 5 — abzuliefern.

Diejenigen, welche vorstehende Anordnung nicht befolgen, haben strenge Bestrafung zu gewärtigen.

Bürgermeister
gez. **Ing. A. Walawski**

Zarząd Miejski
Biała Podlaska

Biała Podlaska, dnia 19. 3. 1942 r.

Ogłoszenie

Na podstawie zarządzenia Pana Kreislandwirta z dnia 13. 3. 1942. Nr. I. Ly 1396/42 Zarząd Miejski wzywa wszystkich rolników miasta Białej-Podlaskiej do natychmiastowego zdania kołowroteków przędnych do Zarządu Miejskiego — Wydział Finansowy, pokój Nr. 5.

W razie niewykonania powyższego zarządzenia winni zostaną pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

Burmistrz
(-) Inż. A. Walawski

Н О В І В І С Т І

Рік II. Числ

СТІННА ГАЗЕТА ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ГЕНЕРАЛ

Три роки війни.

Ось ми увійшли вже у четвертий рік війни. Спровокована світовим жидівством, у якого руках Англія була тільки лялькою, ця війна охопила вже майже всі держави і поділила їх на два табори: плютократів, які бажають тільки наживи коштом інших та молодих націй, які вимагають нового ладу у світі і ведуть змаг під гаслом: свобода, соціальна справедливість, хліб і праця для кожного.

Табор молодих націй очолює і кермує ним Німеччина. Вона й видержує головний тягар боротьби за кращий, новий світ. Сам Бог є по боці цього змагу і з його волі Німеччина та її союзники йдуть від перемоги до перемоги. При-

Хто кого має слухати?

Бідні ті советські вояки. Виторк слухали Сталіна і Тимошенка і раз-у-раз попадали в жахливі кітли. Тепер Тимошенко наказує „еластичний відступ“, щоб не витрачувати людей і матеріялу. У висліді — німці на Кавказі, під Сталінградом і за Новоросійськом. Але водночас Сталін кричить: „Ані кроку взад!“ і комісарі стріляють кожного червоноармійця, що відступає. Так один начальний вожд наказує відступати, другий за ніяку ціну не відступати.

А бідні червоноармійці платять за те, що невідомо, котрий наказ важкіший, стиртами свого трупку на всіх відтинках фронту...

Що пишуть газети?

„Краківські Вісті“ з 13. IX. пишуть: „Добре виконання контингентових повинностей—це національний обовязок українського громадянина. Виконати ці повинності треба не тільки тому, що це невідхильна konieczність війни і невмолимий мус, від якого ніхто не може звільнити селянина; не тільки тому, що цього вимагає державна влада, і обовязком кожного громадянина є повинуватися владі; але теж і тому, що виконання цих повинностей — це наш національний обовязок. Бо успіх або неуспіх у війні Європи з большевизмом—це питання жит-

тя або смерти українського народу“.

„Волинь“ з 6 вересня пише: „Кожний хоч трохи здібний селянський хлопець чи дівчина мусять іти до якоїсь фахової школи. Нехай ці таланти, що криються в наших селянських массах, не пропадають, а виходять на верх і приносять користь цілому суспільству. Можливості праці і науки є великі. Тому треба їх вповні використати. Від нашої енергії, від нашої вміння і нашої доброї волі перебороти всі труднощі і відбудувати знищений жидо-комуною край, буде залежати доля і добробут нашого народу“.

Bekanntmachung

Auf Grund der Anordnung des Herrn Kreishauptmanns vom 9. 4. 1942 J. Ho/42 gibt die Stadtverwaltung bekannt, dass die Durchreise-eichämter des Generalgouvernements ab 20. April 1942 die Gemeinden des Kreises Biala-Podlaska bearbeiten werden. In den letzten Jahren hat sich ein grosser Teil der Bevölkerung (speziell aus der Landwirtschaft) der Eichpflicht entzogen.

Mit Bezug hierauf werden sämtliche Eigentümer und Landwirte, die im öffentlichen Verkehr Messgeräte verwenden, aufgefordert, dieselben der Verwaltungsabteilung der Stadtverwaltung, Poststr. am Schalter Nr. 1 zwecks Registrierung anzumelden.

Anmeldetermin bis 23. April 1942. Nichtanmeldung bezw. verspätete Anmeldung wird strafrechtlich geahndet.

Bürgermeister
Ing. A. Walawski

Ogłoszenie

Na podstawie polecenia Pana Kreishauptmanna z dnia 9.4.42 J. Ho/42 podaje się do wiadomości, że w terminie od 20. 4. 42 w powiecie bialskim rozpoczynają swe prace Lotne Urzędy Generalnego Gubernatorstwa do wzorcowania miar i wag. W ostatnich latach część ludności (specjalnie z działu rolnictwa) uchyla się od obowiązku wzorcowania (legalizowania) posiadanych wag i miar.

W związku z powyższym wzywa się wszystkich właścicieli i rolników, którzy posiadają sprzęty do mierzenia lub ważenia dla publicznego użytku, do zgłoszenia tych wag i miar w Zarządzie Miejskim — Wydział Administracyjny, ul. Pocztowa okienko Nr. 1, celem zarejestrowania.

Termin zgłoszenia do 23 kwietnia b. r. Niezgłoszenie względnie zgłoszenie w opóźnionym terminie pociągnie za sobą skutki karne.

Burmistrz
Inż. A. Walawski

Bekanntmachung

Die Stadtverwaltung gibt hiermit zur öffentlichen Kenntnis, dass in der Zeit vom 5 — 30. Juni 1942 eine Pockenschutzimpfung derjenigen Kinder stattfinden wird, welche noch nicht geimpft worden sind oder das 7-te Lebensjahr beendet haben und einer erneuten Schutzimpfung unterliegen.

Die Impfung findet wie folgt statt:

- 1) für die Einwohner der Stadt in der öffentl. Gesundheitspflege Janowskastr. 24,
- 2) für die Einwohner der Vorstadt Wola in der Station der Fürsorge über Mutter und Kind, Dreszerstr. 32,
- 3) die jüdischen Kinder werden im jüdischen Ambulatorium, Janowskastr. 29, gesondert geimpft.
- 4) Die Kinder sind sauber gewaschen und in reiner Wäsche zuzuführen.

Familien, welche der Impfungspflicht nicht nachkommen, werden bestraft und deren Kinder zwangsweise zugeführt.

Der Bürgermeister
Ing. A. Walawski

Ogłoszenie

Zarząd Miejski podaje do wiadomości publicznej, że od dnia 5 czerwca 1942 roku do dnia 30 czerwca 1942 roku odbędzie się szczepienie ospy dzieci które jeszcze nie były szczepione i dzieci w wieku lat 7 które podlegają powtór-nemu szczepieniu.

Szczepienie odbywać się będzie:

- 1) Dla mieszkańców miasta w Ośrodku Zdrowia, ul. Janowska Nr. 24.
- 2) Dla mieszkańców Woli, w Stacji Opieki nad Matką i dzieckiem ul. Dreszera 32.
- 3) Dzieci żydowskie szczepione będą osobno w ambulatorium żydowskim przy ul. Janowskiej Nr. 29.
- 4) Do szczepienia należy przyprowadzić dzieci w czystej bieliźnie i czysto wymyte.

Rodziny które zaniedbają dopełnienia po-winności szczepienia ospy dzieciom swoim, zostaną ukarane i dzieci przymusowo do-prowadzone będą do szczepienia.

Bekanntmachung

Auf Grund der Anordnung der Kreishauptmannschaft — Abt. Kommunalaufsicht — in Biala Podlaska vom 30. 5. 42 betr. Beschäftigung jüdischer Arbeitskräfte fordert die Stadtverwaltung sämtliche Besitzer bäuerlicher Betriebe in Biala Podlaska auf, die in ihren Betrieben beschäftigten Juden der Stadtverwaltung zu melden. Es ist der Vor- und Zuname des Arbeitsgebers, sein Wohnort sowie Vor- und Zuname des Arbeitnehmers (Jude) und dessen Wohnsitzgemeinde anzugeben.

Die Anmeldungen haben bei der Verwaltungsabteilung am Schalter Nr. 4 während der Dienststunden **sofort** zu erfolgen.

Im Falle der Nichtanmeldung beschäftigter Juden, werden die Schuldigen zur Verantwortung gezogen.

Der Bürgermeister
Ing. A. Walawski

-69-

Ogłoszenie

Na podstawie pisma p. Kreishauptmanna — Kommunalaufsicht — w Białej Podlaskiej z dnia 30. 5. 1942 r. w sprawie zatrudniania żydów Zarząd Miejski wzywa niniejszym wszystkich właścicieli gospodarstw rolnych w Białej Podlaskiej do zgłoszenia w Zarządzie Miejskim zatrudnionych u siebie żydów.

Przy zgłoszeniu należy podać imię i nazwisko pracodawcy, miejsce zamieszkania i imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania pracownika (żyda).

Termin zgłoszenia — **natychmiast** w godzinach urzędowych w Wydziale Administracyjnym okienko Nr. 4.

W wypadku niezgłoszenia zatrudnionych żydów, winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności.

na uno morza poszły towary, które załadowane na pociągi towarowe tworzyłyby tabor sięgający z Krakowa po Lublin.

Droga konwoju morskiego aliantów jest teraz niezwykle niebezpieczną i trudną. Niemieckie łodzie podwodne niszczą statki przeznaczone do konwoju już u wybrzeży Ameryki, a to samo czynią wraz ze samolotami na wodach angielskich. W samej drodze zatapiają one statki konwojowane na Atlantyku, na Oceanie Lodowatym oraz wzdłuż wybrzeży zachodniej Afryki, które pływają muszą transporty alianckie po utracie morza Śródziemnego.

Konwoje mają dostarczać Anglii broni i żywności, a z Anglii pomocy materiałowej Sowieciom.

Oto mapa terenu działań bojowych na wschodzie. Krakowiany przedstawia niemiecki front obronny z ubiegłej zimy. Stąd wyszło obecne uderzenie armii niemieckiej, którego główny kierunek pokazują czarne strzałki.

Jak Niemcy z...

Olbrzymi łuk ofensywy niemieckiej zagroził południowym armiom sowieckim odcięciem od armij północnych. Następnie wojska niemieckie przeszły Don i na południowym odcinku rzuciły się w kierunku południowo-wschodnim, przekraczając linię kolejową, wiodącą z do-

nieckiego zagłębia przewożnego na wschód. Najnowsze miasto tego spichlerstwa wiekiego i kuźni zbroje **Worożyłowgrad**, padło szturmem niemieckim.

Nowozdobyt teren dzajny czarnoziem pszo

Ciekawa wystawa w Krakowie:

Świat walczy z bolszewizmem

Niezapomniane obrazy nędzy i obłąkania

Przydzielona przestrzeń mieszkaniowa: 3 m. kw. na osobę!

Wnętrze domu sowieckiego. Urągająca wszelkim potrzebom ludzkim, nawpół rozwalona izba w wielkim mieście, w stolicy Sowieciom. Każda rodzina oddzieliła swe „mieszkanie” sznurami, gdyż na osobę przeznaczony był tylko 3 metry kwadratowe. O wielkomiejskich urządzeniach higienicznych nie ma co myśleć: kilkanaście obcych sobie osób włączono do jednej izby, gdzie rodzą się, umierają, chorują, pracują i zdychają z głodu. Ludzie stali się w Sowieciach podobni zwierzętom. Popatrzyć na te twarze, odzienie i na tę całą rzeczywistość i przypomniałoby sobie wszystko, co opowiadali bolszewicy o szczęśliwym losie swych obywateli! To samo chcieli zaprowadzić i u nas!

5 milionów dzieci „niczych” błąka się po Unii Sowieckiej

Obok pałaców żydowskich komisarzy żyją miliony nędzarzy. 5 milionów bezdomnych dzieci, nie znających rodziców ani wychowania, ani Boga, zarażonych syfilisem, młodych złodziejek, pijaków i bandytów przemierza olbrzymie przestrzenie Sowieciom. Dzieci podobne do trupów, pokryte robactwem znoszą straszliwą nędzę, mrą tysiącami z głodu, zapelniają więzienia, żywią się w śmietniskach lub żyją z rozboju. Oto obraz błogosławieństwa komunistycznego, wyjęty z krakowskiej wystawy.

Na historycznym Ry...

Przed krakowskimi Sukiennicami leżą zestrzelone na wszystkich frontach wojenne, zwiedzać stawała ta otwarta pod hasłem „i plutokracją” obrazuje spisek kap przedwko pokojowi, szczęściu i walkę całej Europy z tym spryskiem knowów i wstrząsających stosunków saskim obozie, a także broń ze śmiach, to przedmioty tej wystawy

A U F R U F

Deutschstämmige erhalten Ausweise.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers vom 12. 10. 1939 sowie der Verordnung des Herrn Generalgouverneurs vom 29. 10. 1941 und den Durchführungsvorschriften vom 22. 6. 1942 zu dieser Verordnung werden alle Deutschstämmigen aller Konfessionen hiermit aufgefordert, Anträge auf Erteilung von Deutschstämmigkeitsausweisen zu stellen.

Deutschstämmig im Sinne dieser Verordnung ist, wer deutsche Vorfahren hat, ohne die deutsche Staatsangehörigkeit oder die Kennkarte für deutsche Volkszugehörige (Verordnung über die Einführung einer Kennkarte für deutsche Volkszugehörige im GG. vom 26. 1. 1940 Verordnungsblatt GG. I S. 36) zu besitzen.

Die Erteilung dieses Ausweises ist unter Verwendung eines amtlichen Formblattes bei meiner Dienststelle zu beantragen. Antragsformuläre sind auf Zimmer 28 — 29 erhältlich. Die Anträge werden von Haushaltsvorstand gestellt.

Dem Antrag sind Geburts- und Heiratsurkunde und soweit sich aus diesen nicht ergibt, dass der Antragsteller deutsche Vorfahren hat, weitere Urkunden und Unterlagen, aus denen sich die Deutschstämmigkeit ergibt, beizufügen.

Der Ausweis wird dem Antragsteller in Falle der Bewilligung persönlich ausgehändigt.

Personen mit artfremdem Bluteinschlag, oder die mit solchen verheirateten Personen erhalten keinen Ausweis für Deutschstämmige.

Kinder unter 15 Jahren, deren beide Eltern oder ein Elternteil deutschstämmig sind, erhalten keinen Ausweis. Sie werden als Deutschstämmige behandelt. Berichtigungen, die durch Verheiratung oder Namensänderung notwendig werden, sind bei der ausstellenden Behörde unverzüglich zu beantragen. Die Ausweise haben eine Gültigkeitsdauer von 2 Jahren und sind rechtzeitig vor Eintritt der Ungültigkeit zur Verlängerung vorzulegen.

Die Erstaussfertigung des Ausweises ist gebührenfrei, die Zweitaussfertigung kostet 4 Zloty.

Die Anträge müssen bis mindestens 30. 9. 1942 bei meiner Dienststelle eingereicht werden. Später eingereichte Anträge werden nicht berücksichtigt.

Der Kreishauptmann
gez.

O D E Z W A

Osoby pochodz. niemieckiego otrzymują legitymacje.

Na mocy § 5 Pkt. 1 zarządzenia Führera z dnia 12. 10. 1939 i na mocy rozporządzenia Generalnego Gubernatora z dnia 29. 10. 1941 oraz przepisów wykonawczych do tegoż rozporządzenia z dnia 22. 6. 1942 wzywam wszystkie osoby pochodzenia niemieckiego, wszystkich wyznań do złożenia wniosków, celem otrzymania legitymacji.

Osoba pochodzenia niemieckiego w myśl wyz. wym. przepisów jest ten, kto posiada niemieckich przodków, przy tym nie posiada obywatelstwa niemieckiego lub Kennkarty dla przynależnych do narodu niemieckiego (rozporządzenie o wprowadzeniu Kennkarty dla przynależnych do narodu niemieckiego w Generalnej Guberni z dnia 26. 1. 1940 Verordnungsblatt GG. I strona 36.).

Wniosek o wydanie legitymacji należy złożyć w Starostwie używając przy tym urzędowego formularza. Formularze można otrzymać w Starostwie, pokój 28 — 29. Wniosek wnosi głowa rodziny.

Do wniosku należy dołączyć metrykę urodzenia i ślubu, a jeżeli na ich podstawie nie można ustalić, że ktoś posiada niemieckich przodków, dalsze metryki i dowody, z których pochodzenie niemieckie wnioskodawcy wynika. W razie przychylnego załatwienia, legitymacja zostanie wręczona osobiście wnioskodawcy.

Osoby z gatunkowo obcą domieszką krwi, lub też osoby z takimiż ożenione nie otrzymują legitymacji dla osób pochodzenia niemieckiego.

Dzieciom właścicieli legitymacji pochodzenia niemieckiego, które nie ukończyły 15 lat nie wystawia się legitymacji. Są one traktowane jako osoby pochodzenia niemieckiego.

Jeżeli zachodzi konieczność sprostowania, wynikłego na skutek zawartego małżeństwa lub zmiany nazwiska, należy niezwłocznie złożyć odpowiedni wniosek w tej sprawie u władzy wystawiającej. Legitymacje są ważne na okres 2 lat i przed upływem terminu ważności należy je przedłożyć do prolongaty.

Wystawienie legitymacji jest wolne od opłat. Za ponowne wystawienie legitymacji pobiera się opłatę w wysokości 4 zł.

Wnioski winny być złożone w Starostwie najpóźniej do dnia 30. 9. 1942. Późniejsze wnioski nie będą uwzględnione.

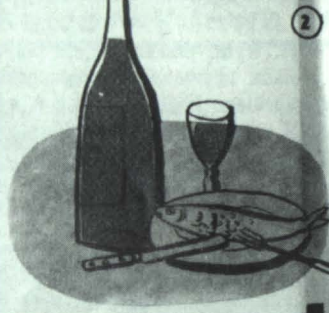
Starosta Powiatowy
(—) **Kohl**

Wyroby żelazne

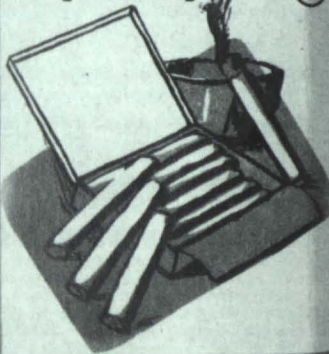
wartości 25% do 33%, ceny sprzedaży
ziemiaków

Wódki

2 litry za każdą dostarczoną tonę ziemniaków
(20 centnarów)

Papierosy

150 sztuk za każdą dostarczoną tonę ziemniaków.

Cukier

oraz

Papierosy

a mianowicie: za dostawę 1 kg jaj około 15
sztuk, pół kila cukru i 10 papierosów.

Za gęś

aż do
2,5 kg
cukru

Za kurę

aż do
0,5 kg
cukru

Za dostawę 1 kg miodu
zależnie od jakości 1,5 do 2 kg cukru.

Marmoladę

Wódki

Papierosy

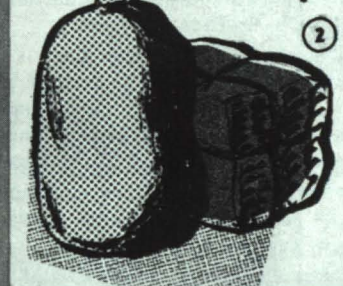
w specjalnie ustalonych ilościach.

Tekstylie

oraz na życzenie

Wełnę

pewną część surowej wełny.

Do naszych Czytelników!

Zbiór plonów i rozdział ich na punkty odbiorcze, to najważniejszy może w całym roku okres dla wszystkich rolników. Dlatego też redakcja „Nowin“ poświęciła ubiegły i bieżący numer Gazetki Ściennej omówieniu spraw związanych z kontyngentami i z premiami, wiedząc, że oczy całej ludności wiejskiej zwrócone są na akcję zwożenia i na system premiowania.

Oczywiście przez czas ten zaszedł szereg nowych ciekawych wypadków na całym świecie. W następnym więc numerze powracamy już do normalnego informowania naszych Czytelników o najważniejszych wydarzeniach na całym świecie i na terenie Generalnego Gubernatorstwa.

Redakcja „Nowin“

2 x U = UŚMIECH i UCZUCIE

Sala Kina „SCALA” w Białej Podl., w czwartek
Dnia 30. lipca 1942 r. 2 PRZEDSTAWIENIA o godz. 17¹⁵ i 19¹⁵

MIECZYŚLAW FOGG

Najpopularniejszy piosenkarz

JULIUSZ NEMO

Nowoczesny czarodziej

JAN MARKOWSKI

Popularny kompozytor — przy fortepianie

Wieczór humoru, piosenki i tajemniczych złudzeń

Perełki piosenek:

Ballada Księżycowa	Walc na nie pogodę	M ł o d o ś ć
Dwa papierosy	L i m p o p o	M a j ó w k a
Stara piosenka	C o w b o y	Tomek. Fredzio
Czekam Cię	Czarny Jim	Bluzeczka zam-
Krokodylek	Gwizdę na wszystko	szowa i inne

Bilety w cenie od zł. 3.30 do 15.- Przedprzedaż

w Cukierni „CRISTAL”
w czwartek przy kasie od godz. 15-ej.

© Druk. T. Pietraszek, Mazowiecka 11, Tel. 6-90-27

Bauern des Distrikts Lublin!

Durch Verordnung des Herrn Generalgouverneurs
ist zum Schutze der Ernteerfassung der

Ernteausnahmezustand
verhängt worden.

Die auferlegten Kontingente sind **mindestens**
100 prozentig zur Ablieferung zu bringen.

Wer dieser Pflicht nicht nachkommt:

- a) Wer die Kontingente nicht voll abliefern
- b) Wer Erzeugnisse der Landwirtschaft beschädigt oder zerstört
- c) Wer landwirtschaftliche Erzeugnisse versteckt und der behördlichen Verfügung entzieht
- d) Wer zu den von a) bis c) genannten Verbrechen auffordert

wird bestraft.

Die Strafen sehen vor:

- a) Entschädigungslose Beschlagnahme der gesamten Kontingente
- b) Einlieferung in das Arbeitslager Lublin
- c) Enteignung des gesamten Besitzes
- d) In schweren Fällen Todesstrafe, die sofort vollstreckt wird.

Wenn einzelne Bauern eines Dorfes ihre Kontingente nicht oder nur teilweise erfüllen, so hat das Dorf das fehlende Kontingent nachzuliefern.

Lublin, den 7. August 1942.

gez.: **Zörner**
Gouverneur

Rolnicy Okręgu Lubelskiego!

Rozporządzeniem Pana Generalnego Gubernatora
został ogłoszony

stan wyjątkowy dla ochrony zbiorów.

Nałożone kontingenty winny być dostarczone
co najmniej w 100 procentach.

Kto tego obowiązku nie spełni:

- a) kto kontyngentów nie odda w całości
- b) kto produkty rolne uszkadza lub niszczy
- c) kto produkty rolne ukrywa i usuwa z pod rozporządzenia władzy
- d) kto nakłania do wymienionych pod a) do c) zbrodni

będzie ukarany.

Przewidziane są następujące kary:

- a) konfiskata bez odszkodowania wszystkich kontyngentów
- b) zamknięcie w obozie pracy w Lublinie
- c) wywłaszczenie całego posiadanego majątku
- d) w ciężkich wypadkach kara śmierci, która zostanie natychmiast wykonaną.

W wypadku gdyby niektórzy rolnicy wsi swych kontyngentów nie dostarczyli, lub gdy dostarczą ich tylko częściowo, winna cała wieś dostawić brakującą ilość.

Lublin, dnia 7 sierpnia 1942 r.

podp.: **Zörner**
Gubernator

BEKANNTMACHUNG

Auf Grund des § 1 der Verordnung über den Einsatz im Strassenverkehr vom 20. 2. 41 (V. O. Bl. GG. 1941 S. 36) und des Beschlusses des Herrn Kreishauptmanns in Biala-Podlaska vom 25. 8. 42 gibt die Stadtverwaltung bekannt, dass am

31. August 1942 (Montag) um 9 Uhr früh
in der Polizeiunterkunft, Grabanowska 33 (im Hofe) eine
Besichtigung sämtlicher Herrenfahräder

stattfinden wird.

Von der Vorführung sind befreit:

- a) Damen- und Kinderfahräder,
- b) die Fahräder, die am 19., 21. und 25. August 1942 besichtigt wurden.

Die Fahräder sind in einem sauberen und fahrbereitem Zustand mit den Fahrradausweisen und evtl. amtlichen Bescheinigungen die eine Befreiung begründen, vorzuführen.

Wer dieser Pflicht nicht nachkommt hat mit hohen Strafen zu rechnen.

Der Bürgermeister
gez. **A. Czwójdziński**
Vizebürgermeister

OGŁOSZENIE

Na podstawie § 1 rozporządzenia o powołaniu do świadczeń w ruchu drogowym z dnia 20. 2. 41 r. (Dz. Rozp. G. G. z 1941 str. 36) i decyzji Pana Kreishauptmanna w Białej-Podlaskiej z dnia 25. 8. 42 r. Zarząd Miejski podaje do wiadomości, że w dniu

31 sierpnia 1942 (poniedziałek) o godz. 9 rano
w Polizeiunterkunft, przy ul. Grabanowskiej 33 (podwórce)
odbędzie się

przeгляд rowerów męskich.

Nie należy doprowadzać:

- a) rowerów damskich i dziecięcych,
- b) rowerów, które były dostarczone do przeglądu w dniach 19, 21 i 25 sierpnia 1942 r.

Rowery należy doprowadzić czyste, zdatne do użytku, z kartą rowerową oraz ewtl. urzędowymi dokumentami, uzasadniającymi zwolnienie.

W razie niedoprowadzenia roweru liczyć się należy z bardzo surową karą.

BEKANNTMACHUNG

Betrifft: Wohnungswechsel.

Auf Grund der Anordnung des Herrn Kreishauptmanns — Abt. Meldepolizei in Biala Podlaska vom 24. 8. 1942 Tgb. Nr. 685/42 werden hiermit alle Einwohner von Biala Podlaska, die ihren Wohnsitz gewechselt und sich noch nicht umgemeldet haben, aufgefordert dies unverzüglich der Stadtverwaltung anzuzeigen.

Jeder, der seinen Wohnsitz verlegt und sich nach einem anderen Ort begibt, oder eine andere Wohnung im Bereiche der hiesigen Stadtgemeinde bezieht, muss sich durch den Hauseigentümer, Verwalter oder die mit der Führung der Einwohnermeldungen betraute Person bei der Stadtverwaltung innerhalb 3 Tagen aus- bzw. ummelden.

Die Vernachlässigung dieser Pflicht wird zur Verantwortung gezogen. Das deutsche Gericht kann auf Gefängnis und Geldstrafe bis 10.000. Zl. oder mit einer dieser Strafen erkennen.

Der Bürgermeister
i. V.
gez. **A. Czwójdziński**
Vizebürgermeister

OGŁOSZENIE

Dotyczy: Zmiany miejsca zamieszkania.

Na podstawie polecenia Pana Kreishauptmanna Oddz. Meldepolizei w Białej Podlaskiej z dnia 24. 8. 1942 r. L. dz. 685/42 Zarząd Miejski wzywa niniejszym mieszkańców Białej Podlaskiej, którzy zmienili mieszkanie i dotychczas się nie przemeldowali, aby obowiązkowi temu niezwłocznie zadość uczynili.

Kto opuszcza swoje miejsce zamieszkania i przenosi się do innej miejscowości, względnie przeprowadza się do innego mieszkania winien się wymeldować względnie przemeldować w Zarządzie Miejskim w przeciągu 3 dni przez właściciela nieruchomości, dzierżawcę, albo prowadzącego meldunki.

W razie zaniedbania tego obowiązku winni pociągnięci będą do odpowiedzialności. Sąd niemiecki orzec może karę więzienia lub grzywnę do wysokości 10.000 zł. lub jedną z tych kar.

BEKANNTMACHUNG

Betrifft: Einwohner-Erfassung.

Auf Grund der Anordnung der Behörden fordert die Stadtverwaltung die mit der Führung der Einwohnermeldungen betrauten Personen auf, sich **am 18. u. 19. September 1942** bei der Stadtverwaltung — Verwaltungsabteilung — Schalter Nr. 1 — während der Dienststunden zwecks Empfangnahme von Vordrücken für die **Erfassung der Bewohner der einzelnen Grundstücke zu melden.**

Die Vordrucke werden durch die Stadtverwaltung kostenlos **ausgehändigt.** Die die Einwohnermeldungen führenden Personen haben die Vordrucke auszufüllen, zu unterschreiben und am Tage der **Empfangnahme der Lebensmittelkarten** der Stadtverwaltung zurückzureichen. **Ohne diese ausgefüllten Formulare werden Lebensmittelkarten nicht ausgegeben.**

Landwirte werden durch die Stadtverwaltung auf Grund der Unterlagen besonders erfasst.

Bei Abwesenheit des die Einwohnermeldungen Führenden, hat sich zur Empfangnahme der Formulare in dem oben angegebenen **Termine ein Familienmitglied oder eine durch ihn beauftragte Person zu melden.**

Nichtbefolgung obiger Anordnung bezw. unvollständige Angaben werden streng bestraft.

Der Bürgermeister

(—) Ing. A. Walawski

O G Ł O S Z E N I E

Dotyczy: spisu mieszkańców.

Na podstawie zarządzenia władz, Zarząd Miejski wzywa niniejszym prowadzących meldunki do zgłoszenia się w Wydziale Administracyjnym (okienko Nr. 1) **w dniach 18 i 19 września 42 r.** w godzinach urzędowych, celem otrzymania formularzy w sprawie **zgłoszenia ilości osób zamieszkałych w poszczególnych posesjach.**

Druki zostaną wydane przez Zarząd Miejski bezpłatnie. Prowadzący meldunki winni je wypełnić, podpisać i zwrócić Zarządowi Miejskiemu w dniu otrzymywania kartek żywnościowych. **Bez wypełnionego formularza kartki żywnościowe nie będą wydane.**

Rolnicy ujęci zostaną we własnym zakresie, na podstawie posiadanych przez Zarząd Miejski ewidencji.

W razie nieobecności prowadzącego meldunki po odbiór formularzy w wyżej podanym terminie winien zgłosić się członek rodziny, lub osoba przez niego upoważniona.

Niedopełnienie powyższego obowiązku względnie podanie nieścisłych danych zagrożone jest surowymi karami.

BEKANNTMACHUNG

Auf Grund der Anordnung des Herrn Kreishauptmanns vom 24. d. Mts. gebe ich hiermit zur Kenntnis der Bevölkerung, dass das Betreten des ehem. Judenviertels ohne besonderen Ausweis unbedingt verboten ist.

Plünderungen von Häusern, Geschäften usw. werden mit dem Tode bestraft.

Der Bürgermeister
(-) Ing. A. WALAWSKI

OGŁOSZENIE

Na podstawie zarządzenia Pana Starosty z dnia 24 b. m. podaję do wiadomości mieszkańców, że wstęp na teren b. dzielnicy żydowskiej osobom nie posiadającym specjalnych przepustek jest bezwzględnie wzbroniony i plądrowanie domów, sklepów itd. będzie karane śmiercią.

BEKANNTMACHUNG

Betr.: Ausgabe von Ausweisen an die poln. u. ukr. Bevölkerung.

Auf Grund der Anordnung des Herrn Kreishauptmanns vom 24. 9. 1942 Nr. 880/42 gibt die Stadtverwaltung in Biala-Podlaska zur öffentlichen Kenntnis, dass alle über 17 Jahre alte, männliche Personen poln. und ukr. Volkszugehörigkeit, die noch keine Kennkarte besitzen, sich in der Zeit vom 5. Oktober bis zum 20. Oktober 1942 mit vorläufigen Ausweisen zu versehen haben.

Die Ausgabe der Ausweise erfolgt nur an solche Personen, die in der Meldekartei der Stadtverwaltung eingetragen sind.

Die Stadtverwaltung fordert alle in Frage kommende Personen auf, sich zur Empfangnahme der vorläufigen Ausweise mit allen in ihrem Besitze befindlichen persönlichen Dokumenten in der angegebenen Zeit zu melden. Ukrainer haben eine Bescheinigung des ukr. Komitees vorzulegen.

Personen, welche nach dem erwähnten Termine nicht im Besitze der Kennkarte oder eines vorläufigen Ausweises angetroffen werden, haben strengste Bestrafung zu erwarten.

Der Bürgermeister

(—) Ing. A. Walawski

OGŁOSZENIE

Dot.: dowodów tymczasowych dla polsk. i ukr. mieszkańców.

Na podstawie zarządzenia Pana Kreishauptmanna z dnia 24. 9. 1942. Nr. 880/42 Zarząd Miejski w Białej-Podlaskiej podaje do publicznej wiadomości, że w czasie od dnia 5 do 20 października 1942 r. wszyscy mężczyźni w wieku od lat 16, narodowości polsk. i ukr., którzy z jakichkolwiek powodów dotychczas nie posiadają kart rozpoznawczych, winni zaopatrzyć się w tymczasowy dowód osobisty.

Zarząd Miejski wydawać będzie dowody tymczasowe tylko osobom zapisanym w rejestrze mieszkańców.

Wobec powyższego wzywa się wspomnianych mężczyzn do odbioru dowodów tymczasowych w czasie wyżej podanym. Przy zgłoszeniu należy przedłożyć wszelkiego rodzaju dokumenty osobiste. Ukraińcy ponadto winni okazać zaświadczenie komitetu.

Osoby, które w podanym terminie nie zaopatrzą się w kartę rozpoznawczą lub dowód tymczasowy zostaną surowo ukarane.

Stadtverwaltung
in Biala Podlaska.

Biala Podlaska, den 7. Oktober 1942.

BEKANNTMACHUNG

Es wurde festgestellt, dass nach der Aussiedelung der Juden aus dem bisherigen Judenviertel mehrere Fälle von Plünderungen durch die Ortseinwohner vorgekommen sind. Im Einvernehmen mit der Sicherheitspolizei fordere ich die Täter zur sofortigen Herausgabe der entwendeten Gegenstände auf, wobei ihnen volle Straffreiheit zugesichert wird. Im anderen Falle haben sie mit strengster Bestrafung zu rechnen. Die Gegenstände sind bis zum 12. Oktober 1942 einschliesslich im Grenzpolizeikommissariat Biala Podlaska Drescherstr. 17 abzuliefern.

Der Bürgermeister
(—) Ing. A. Walawski

Zarząd Miejski
w Białej Podlaskiej.

Biała Podlaska, dnia 7 października 1942 r.

OGŁOSZENIE

Stwierdzono, że po wysiedleniu żydów z byłej dzielnicy żydowskiej zaszło kilka wypadków płaudrowania przez tutejszych mieszkańców. W porozumieniu z Sicherheitspolizei wzywam sprawców do natychmiastowego zwrotu skradzionych przedmiotów, przy czym zapewnia im się zupełną bezkarność. W przeciwnym razie grożą im jak najsurowsze kary. Przedmioty należy zwrócić do dnia 12 października 1942 r. włącznie w Grenzpolizeikommissariat w Białej Podlaskiej ulica Dreszera Nr. 17.

Burmistrz
(—) Inż. A. Walawski

BEKANNTMACHUNG

Betr.: Meldung der Ukrainer.

Aufgrund der Anordnung des Herrn Kreishauptmanns vom 15. 10. 1942 fordert die Stadtverwaltung alle Personen ukrainischer Volkszugehörigkeit auf, sich bei der Stadtverwaltung zu melden.

Die Meldung hat am **19. u. 20. Oktober 1942** bei der Verwaltungsabteilung, Poststrasse 2, während der Dienststunden stattzufinden.

Der Personenstand einzelner Familien kann durch den Familienvorstand angemeldet werden, ledige Personen dagegen müssen persönlich erscheinen. Bescheinigung des ukr. Komitees sind vorzulegen.

Eine Verlängerung des Termins erfolgt nicht.

Wer sich dieser Meldepflicht entzieht, hat damit zu rechnen, dass er als ukrainischer Volkszugehöriger nicht registriert wird.

Der Bürgermeister
(—) Ing. A. Walawski

OGŁOSZENIE

Dot.: Zgłaszania się Ukraińców.

Na podstawie zarządzenia Pana Starosty Powiatowego z dnia 15 października 1942 r. Zarząd Miejski wzywa wszystkich przynależnych do Narodu Ukraińskiego do zgłoszenia się w Zarządzie Miejskim.

Zgłoszenia należy skutecznie w dniach **19 i 20 października 1942** roku w godzinach urzędowych w Wydziale Administracyjnym — ul. Pocztowa Nr. 2.

Poszczególne rodziny może zgłosić ich głowa rodziny, samotni, zaś muszą osobiście się stawić. Przy zgłoszeniu należy przedstawić zaświadczenie komitetu ukraińskiego.

Przedłużenie wyznaczonego terminu nie nastąpi.

Kto obowiązkowi zgłoszenia się nie dopełni, liczyć się musi z tym, że nie będzie rejestrowany jako przynależny do Narodu Ukraińskiego.

BEKANNTMACHUNG

Betrifft: Kennkarten für die ukrainische Bevölkerung der Stadt Biala-Podlaska.

Gemäss Anordnung des Herrn Kreishauptmanns in Biala-Podlaska vom 24. 2. 1942 Nr. 1004/42 und v. 5. 11. 42 Nr. 1027/42 sind alle Personen ukrainischer Volkszugehörigkeit mit dauerndem Wohnsitz oder Aufenthalt im Generalgouvernement, welche das 15. Lebensjahr beendet haben, kennkartenpflichtig.

Die Annahme von Kennkartenanträgen und Ausgabe von Kennkarten an die in Biala-Podlaska wohnhaften ukrainischen Volkszugehörigen erfolgt bei der Verwaltungsabteilung der Stadtverwaltung in der Zeit von 18. bis 21. 11. 1942 einschliesslich.

Die ausgefüllten Antragsformulare nebst Urkunden (Geburts- und Taufschein, Bescheinigung der Heimatsbehörde, Ausweis) sind persönlich einzureichen. Dem Antrage ist ferner eine Bescheinigung des ukr. Komitees, sowie 2 nicht retouschierte, auf der Rückseite mit Vor- und Zunamen versehene Lichtbilder in Passformat, beizufügen.

Die Gebühr für die Ausstellung einer Kennkarte beträgt 4.-zl in städt. Stempelm.arken.

Nichtbefolgung vorstehender Anordnung wird bestraft.

Der Bürgermeister

(—) Ing. J. Walawski

OGŁOSZENIE

Dotyczy: kart rozpoznawczych dla ludności Ukraińskiej miasta Białej-Podlaskiej.

Rozporządzeniem Pana Kreishauptmana w Białej Podlaskiej z dnia 24.2.1942 Nr 1004/42 i z 5.11.1942 Nr 1027/42, osoby narodowości ukraińskiej mające miejsce zamieszkania w Generalnej Guberni od ukończenia 15-go roku życia mają obowiązek posiadania kart rozpoznawczych.

Dla mieszkańców miasta Białej Podlaskiej narodowości Ukraińskiej przyjmowanie wniosków oraz wydawanie kart rozpoznawczych odbędzie się w Wydziale Administracyjnym Zarządu Miejskiego od dnia 18 do dnia 21-XI-1942 włączenie.

Wnioski wypełnione w podwójnym wykonaniu wraz z dokumentami: (metryka urodzenia, chrztu, zaświadczenie władzy ojczyznej, legitymację) należy składać osobiście. Do wniosków dołączyć zaświadczenie komitetu ukraińskiego oraz dwie nieretuszowane fotografie paszportowe o ustalonych wymiarach podpisane na odwrocie.

Opłata za wystawienie karty rozpoznawczej wynosi 4 zł. w znaczkach miejskich.

Niestosowanie się do powyższego rozporządzenia będzie karane.

ZARZĄDZENIE.

- 1.) Ludności nieniemieckiej (z wyjątkiem cudzoziemców) Okręgu Lubelskiego zabrania się aż do odwołania, opuszczać swe domy i zagrody w następujących godzinach policyjnych:

w mieście Lublin od godz. 21 do 4 rano
w pozostałych powiatach od g. 20 do 4 rano.

- 2.) Zakaz ten nie dotyczy:

osób, które muszą wyjść na ulicę w godzinach policyjnych celem wypełnienia swej służby, lub zawodu (strażacy, urzędnicy kolei i poczty, lekarze, akuszerki itd.) Osoby te jednak posiadać muszą urzędowy dowód osobisty z fotografią. Jeśli zatrudnieni są przy władzach niemieckich, mają pozatym nosić przy sobie poświadczenie odpowiedniego urzędu, że muszą również w godzinach policyjnych wychodzić na ulicę. Osoby, nie zatrudnione przy władzach niemieckich, muszą posiadać odpowiednie zaświadczenie starosty powiatowego względnie miejskiego, lub też komisarza miejskiego względnie wiejskiego.

- 3.) Godzina policyjna dla polskich restauracji w Lublinie wyznaczona jest na godzinę 20, w pozostałych powiatach na godz. 19-tą.
- 4.) Nieprzestrzeganie tego zarządzenia karane będzie według rozporządzenia o karaniu administracyjnym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 13.9.1940 (VBIGG. I S. 300).
- 5.) Wszystkie dotychczas wydane zarządzenia sprzeczne z powyższym są tym samym unieważnione.
- 6.) Zarządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Lublin, dnia 21. grudnia 1942 r.

Gubernator Okręgu Lubelskiego
Der SS- u. Polizeiführer
Globocnik

IVF
Afi

DEKANNI

ARCHIWA
PAŃSTWOWE

ISBN 978-83-919810-2-3